četvrtak, 16. veljače 2023.

P9_TA(2023)0058

Razvoj biciklističke strategije EU-a

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. veljače 2023. o razvoju biciklističke strategije EU-a (2022/2909(RSP))

(2023/C 283/11)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir paket Komisije „Spremni za 55 %” od 14. srpnja 2021. o provedbi europskog zelenog plana,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. svibnja 2022. naslovljenu „Štednja energije u EU-u” (COM(2022)0240),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. prosinca 2021. naslovljenu „Novi okvir EU-a za gradsku mobilnost” (COM(2021)0811),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 9. prosinca 2020. naslovljenu „Strategija za održivu i pametnu mobilnost – usmjeravanje europskog prometa prema budućnosti” (COM(2020)0789),

— uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2019/73 od 17. siječnja 2019. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz električnih bicikala podrijetlom iz Narodne Republike Kine ([1]),

— uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija od 12. listopada 2016. naslovljeno „Plan EU-a za biciklizam” ([2]),

— uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 6/2020 naslovljeno „Održiva gradska mobilnost u EU-u: pravi napredak nije moguć bez predanosti država članica”,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljenu „Nova industrijska strategija za Europu” (COM(2020)0102),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. siječnja 2021. o reviziji smjernica za transeuropsku prometnu mrežu (TEN-T) ([3]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. listopada 2021. o Okviru politike EU-a za sigurnost na cestama za razdoblje 2021.: preporuke za sljedeće korake u ostvarenju „vizije nula” ([4]),

— uzimajući u obzir govor koji je 30. lipnja 2022. održao izvršni potpredsjednik Komisije Frans Timmermans na sastanku na vrhu o biciklizmu održanom u Kopenhagenu,

— uzimajući u obzir načelo supsidijarnosti i posebno članak 5. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

— uzimajući u obzir „Deklaraciju o biciklizmu kao klimatski prihvatljivom načinu prijevoza” koju su donijele države članice i koja je podržana tijekom luksemburškog predsjedanja EU-om u listopadu 2015.,

([1]) SL L 16, 18.1.2019., str. 108.
([2]) SL C 88, 21.3.2017., str. 49.
([3]) SL C 456, 10.11.2021., str. 47.
([4]) SL C 132, 24.3.2022., str. 45.

— uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja UN-a, posebno cilj br. 11 o održivim gradovima i zajednicama, u kojem se smatra da vožnja biciklom gradove i naselja čini uključivijima, sigurnijima, otpornijima i održivijima,

— uzimajući u obzir izjavu Komisije od 7. srpnja 2022. kao odgovor na pitanje upućeno Komisiji o razvoju strategije EU-a za biciklizam (O-000025/2022 – B9–0017/2022),

— uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,

— uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za promet i turizam,

A. budući da je promet znatan izvor onečišćenja zraka i budući da su održivi načini prijevoza, kao što je vožnja biciklom, ključni za postizanje ciljeva EU-a u pogledu klime i smanjenja onečišćenja te za ostvarivanje njegovih ambicija iz inicijativa „Štednja energije u EU-u” i REPowerEU;

B. budući da biciklizam donosi brojne koristi, kao što su bolje zdravlje, smanjenje zagušenja cesta i onečišćenja bukom, bolja kvaliteta zraka, gospodarski rast te ekološke i društvene koristi;

C. budući da je bicikl relativno jeftino prijevozno sredstvo koje si većina građana može priuštiti te da se njime promiče održivo gospodarstvo;

D. budući da je potrebna sigurnija biciklistička infrastruktura kako bi se ispunio potencijal biciklizma, koji je vrijedna alternativa za putovanje na kratkim udaljenostima;

E. budući da biciklistički ekosustav EU-a već obuhvaća više od 1 000 malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) i milijun radnih mjesta te da se do 2030. broj radnih mjesta može povećati za 2 milijuna; budući da električni bicikli predstavljaju priliku za rast biciklističke industrije jer pružaju potencijal za otvaranje zelenih radnih mjesta i zapošljavanje prekvalificiranih radnika iz drugih sektora;

F. budući da se nedostatak sigurnih mjesta za parkiranje bicikala i mjera za sprečavanje krađe, kao i nedostatak posebnih biciklističkih traka, smatraju dvjema glavnim preprekama privlačenju novih korisnika i ostvarivanju punog potencijala vožnje biciklom u gradovima;

1. smatra da bi biciklizam trebalo prepoznati kao punopravni način prijevoza; traži od Komisije da razvije namjensku europsku strategiju za biciklizam kako bi se u Europi do 2030. udvostručio broj kilometara prijeđenih biciklom; poziva Komisiju da osigura da se na usklađen način prikupe podaci o biciklizmu, uključujući industrijske podatke;

2. konstatira da se biciklizam intenzivirao kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 i sve višu cijenu fosilnih goriva od početka ruske nezakonite vojne agresije na Ukrajinu; potiče regionalne i lokalne vlasti da razmotre održavanje biciklističke infrastrukture uspostavljene kao odgovor na pandemiju u okviru redovitih postupaka urbanističkog planiranja i da poduzmu konkretne mjere za pravilno uključivanje biciklizma u okvire za gradsku mobilnost, te da pritom prepoznaju njegov potencijal za doprinos boljoj povezanosti između prigradskih područja i gradskih središta, posebno biciklističkim autocestama;

3. potiče, u cilju poticanja multimodalnosti, stvaranje sinergija između biciklizma i drugih načina prijevoza, kao što je osiguravanje više mjesta za bicikle u vlakovima i osiguravanje sigurnijih parkirališta za bicikle na kolodvorima i u čvorištima mobilnosti;

4. smatra da bi u europskim politikama i potporama pri izgradnji ili nadogradnji infrastrukture mreže TEN-T trebalo uzeti u obzir omogućavanje vožnje biciklom, uključujući dodavanje biciklističkih traka paralelnih sa željezničkim prugama i unutarnjim plovnim putovima, ako je to izvedivo;

5. potiče države članice i lokalne vlasti da znatno povećaju ulaganja u izgradnju odvojene biciklističke infrastrukture, da u svoje mreže planova mobilnosti integriraju cjenovno pristupačne električne bicikle i programe dijeljenja bicikala te da biciklizam bude ključno rješenje za urbana čvorišta;

6. ističe da bi planiranje gradske infrastrukture trebalo razvijati u skladu sa zakonodavstvom EU-a o sigurnosti na cestama, uključujući sigurnosne standarde za biciklizam; poziva Komisiju da ubrza svoj rad na smjernicama o zahtjevima u pogledu kvalitete visokokvalitetne i sigurne biciklističke infrastrukture iz Direktive o upravljanju sigurnošću cestovne infrastrukture (EU) 2019/1936 ([5]); naglašava potrebu za poboljšanjem tehnologija inteligentnih prometnih sustava kako bi mogle lakše prepoznavati bicikliste na cesti;

7. poziva Komisiju da prepozna industriju biciklizma, uključujući proizvodnju baterija za električne bicikle i kružno gospodarstvo, a posebno mala i srednja poduzeća, kao legitimne partnere u ekosustavu mobilnosti industrijske strategije EU-a te u programima industrijske infrastrukture i programima financiranja; poziva Komisiju i države članice da potiču projekte u području biciklizma i povezanih sektora kao što su, među ostalim, mobilnost, turizam, zdravstvo i sport;

8. poziva Komisiju i države članice da podrže proizvodnju bicikala i komponenti s oznakom „Made in Europe” i time potaknu konkurentnost industrije EU-a tako što će se premostiti investicijski jaz, održavati jednaki uvjeti na globalnoj razini i potaknuti vraćanje proizvodnje i sigurnosti u opskrbni lanac te, kao i poticanjem visokokvalitetnih radnih mjesta, stvaranjem biciklističkih klastera i poboljšanjem strukovnog osposobljavanja povezanog s industrijom;

9. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da biciklizam bude dostupan osobama sa smanjenom pokretljivošću, kao i da biciklizam postane cjenovno pristupačan za ranjive skupine; konstatira da Europski socijalni fond za klimatsku politiku te strukturni i investicijski fondovi mogu pomoći onima koji su najviše pogođeni „siromaštvom u pogledu prijevoza” podupiranjem kupnje bicikala ili pristupa uslugama dijeljenja bicikala;

10. poziva Komisiju, države članice te regionalne i lokalne vlasti da provedu obrazovne kampanje i osposobljavanja, uključujući informativne kampanje, kako bi se podigla razina osviještenosti o sigurnosti na cestama, uz podupiranje sigurne upotrebe bicikala i električnih bicikala; nadalje poziva Komisiju da predloži smjernice o sigurnom biciklizmu (kacige, dobna ograničenja, prijevoz djece itd.) te traži da se posebna pozornost posveti poticanju biciklizma među ženama i starijim osobama, posebno poboljšanjem sigurnosti;

11. u tom kontekstu konstatira da su pravilna provedba i praćenje ključni za sigurnost i zaštitu korisnika te poziva da se pozornost posveti provedbi postojećih pravila kako bi se osiguralo poštovanje usporednog postojanja različitih načina prijevoza;

12. ističe potencijal električnih bicikala za povećanje biciklizma; konstatira da je potrebno hitno uvesti i učiniti dostupnima električne bicikle koji mogu dostići brzinu do 25 km/h, a to će se postići ispravnom pravnom klasifikacijom u zakonodavstvu EU-a i u nacionalnom zakonodavstvu;

13. ističe da bi pri planiranju stanovanja trebalo posvetiti dužnu pozornost sigurnim i zaštićenim parkiralištima za bicikle i mjestima za punjenje električnih bicikala;

14. potiče poduzeća, javne organizacije i institucije da promiču biciklizam posebnim poticajima, uključujući programe za zaposlenike i osiguranje parkirališta za bicikle s punjačima za električne bicikle, te da osiguraju odgovarajuće sanitarne objekte;

15. naglašava da biciklistički turizam i biciklizam u ruralnim područjima treba poduprijeti ubrzavanjem razvoja mreže EuroVelo i njezinih 17 staza, posebno osiguravanjem snažnije potpore i iskorištavanjem sinergija s mrežom TEN-T;

16. potiče države članice da smanje stope PDV-a za isporuku, najam i popravak bicikala i električnih bicikala;

17. poziva Komisiju da 2024. proglasi Europskom godinom biciklizma;

18. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji, državama članicama i njihovim parlamentima.

([5]) Direktiva (EU) 2019/1936 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o izmjeni Direktive 2008/96/EZ o upravljanju sigurnošću cestovne infrastrukture, (SL L 305, 26.11.2019., str. 1.).